

***Al-Miqdād ibn al-Aswad:
Onwankelbare Loyaliteit aan de Profeet
(s) en de Ahl al-Bayt (a)***

*Een portret van absolute trouw te midden van
verraad en beproeving*

**BAQIYYAT
ALLĀH
INSTITUUT**

Sji'itisch Kenniscentrum · Vertaling & Publicatie

Baqiyyat Allāh Instituut
december 2025

Inleiding

Al-Miqdad ibn al-Aswad (ook bekend als Miqdad ibn ‘Amr) was een prominente metgezel van profeet Mohammed (vzmh) en geldt in de sjiitische traditie als een ware **“held der helden”** onder de sahaba (metgezellen). Hij stond bekend om zijn vroegtijdige bekering tot de islam en zijn moed op het slagveld, maar vooral om zijn onwankelbare trouw aan de Profeet en diens familie (Ahl al-Bayt)[1][2]. Miqdads naam prijkt steevast naast legendarische figuren als Salman al-Farsi en Abu Dharr al-Ghifari, als een van de weinige metgezellen die na het overlijden van de Profeet nooit ook maar een ogenblik twijfelden in hun loyaliteit[3]. Dit onderzoek belicht Miqdads leven en met name zijn heroïsche standvastigheid ten tijde van de politieke crisis na de martelaarschap van de heilige Profeet (s), toen hij *geen moment met zijn ogen knipperde* in de verdediging van de rechten van Imam Ali (a) en de familie van de heilige Profeet (s).

Vroege leven en verdiensten tijdens het leven van de Profeet (s)

Miqdad behoorde tot de allereerste moslims. Hij bekeerde zich in de beginjaren van de Profeets (s) prediking en wordt vermeld als een van de eerste zeven mensen die openlijk uitkwamen voor hun nieuwe geloof[4]. Als gevolg daarvan onderging hij de martelingen door de Mekkaanse afgodenaanbidders, en uiteindelijk nam hij deel aan de migraties naar Abessinië en Medina[5]. In Medina werd al-Miqdad beroemd als de **eerste moslimruiter**; tijdens de **Slag bij Badr** was hij een van de weinige strijders te paard en commandeerde hij de linkerflank van het leger[6]. Zijn moed bleek uit zijn woorden tot de Profeet (s) vlak voor Badr: *“O Boodschapper van Allah, voer uit wat u is opgedragen; wij staan aan uw zijde. Bij Allah, wij zullen niet zeggen zoals de kinderen van Israël tegen Mozes zeiden: ‘Ga jij met je Heer strijden, wij blijven hier’. In tegendeel, wij vechten met u, zelfs al zou u ons leiden tot aan het einde van de wereld!”*[7]. Deze vurige trouw bezorgde de Profeet (s) grote vreugde.

Miqdad nam deel aan **alle veldslagen** onder leiding van de heilige Profeet (s) en verwierf faam als een dappere krijger[8]. In de **Slag bij Uhud** bijvoorbeeld, toen paniek om zich heen greep en veel moslims op de vlucht sloegen, behoorde Miqdad tot het handjevol dat standhield en de Profeet (s) beschermde – samen met onder anderen Imam Ali ibn Abi Talib (a), Talha, Zubayr en Abu Dujana[9]. Deze trouw op het slagveld maakte hem al tijdens het leven van de Profeet bekend als een van de eerste “sji’a van Ali” – volgelingen die Imam Ali (a) al in die tijd expliciet erkenden en liefhadden[10]. De Profeet (s) zelf toonde zijn waardering: er is overgeleverd dat Hij (s) zei *“Allah heeft mij bevolen vier mensen lief te hebben: Ali, Salman, Miqdad en Abu Dharr.”*[11]. In een andere overlevering verklaarde hij zelfs dat **de hemel verlangt** naar vier personen uit zijn gemeenschap – met Imam Ali (a) als eerste, gevolgd door Miqdad, Salman en Abu Dharr[11]. Zulke uitspraken onderstreepten Miqdads uitzonderlijke status onder de sahaba.

Standvastigheid na het overlijden van de Profeet (s) – de Saqifa-coup

In het jaar 11 AH (632 n.Chr.), na het overlijden van de Profeet (s), ontstond vrijwel direct een machtsstrijd binnen de jonge islamitische gemeenschap. In **Saqifa Bani Sa'ida** kwamen enkele metgezellen bijeen en riepen op een onrechtmatige wijze Abu Bakr uit tot opvolger (kalief) van de heilige Profeet (s). Vanuit sjiitisch perspectief wordt deze gebeurtenis gezien als een criminele coup, aangezien Imam Ali – door de Profeet bij Ghadir Khum volgens aangewezen werd als zijn rechtmatige opvolger – en diens familie buitenspel werden gezet. Al-Miqdad ibn al-Aswad onderscheidde zich in deze crisis door zijn onverzettelijke loyaliteit aan Imam Ali (a). Hoewel Miqdad zelf niet fysiek aanwezig was bij de bijeenkomst in Saqifa[12], weigerde hij resoluut de eed van trouw (bay'a) aan Abu Bakr te geven. Hij behoorde tot de kleine groep Muhajirun en Ansar die zich in plaats daarvan aansloot bij Imam Ali (a)[13][14].

Volgens historische bronnen stonden in de dagen na Saqifa **veertig man** aan Imam Ali's deur bereid om voor zijn recht te vechten, maar Imam Ali (a) wilde hun oprechtheid testen[14]. Hij zei hun terug te komen met kaalgeschoren hoofd als teken van volledige toewijding. De volgende dag bleken slechts **vier** personen daadwerkelijk gehoor te hebben gegeven: Salman al-Farsi, Abu Dharr al-Ghifari en *al-Miqdad ibn al-Aswad*[14]. Ammar Ibn Yasir kwam als vierde en laatste persoon aansluiten, pas na het middaggebed, zoals het is overgeleverd! Dat slechts viertal – met Miqdad in hun midden – toonde zich dus werkelijk bereid hun leven te wagen voor Imam Ali's onbetwiste aanspraak op het leiderschap. Imam Ali (a) zag destijds, bij gebrek aan oprechte en standvastige medestanders — behoudens een kleine kern van vier — af van het ontketenen van een gewapende opstand; juist deze episode legde onmiskenbaar bloot wie zijn ware en loyale getrouwen waren.

Miqdads houding in deze periode wordt in sjiitische overleveringen als legendarisch geroemd. **Imam Ja'far al-Sadiq (a)** beschreef Miqdad als de man “**wiens hart was als een blok ijzer**” – hij veranderde na de marterlaarschap van de Profeet “*geen ogenblik (een oogwenk) van houding*” en **bleef op de been met zijn hand aan het gevest van zijn zwaard, zijn ogen gericht op de ogen van Amir al-Mu'minin (a), wachtend op het moment dat de Imam hem zou bevelen vooruit te treden**”[15]. Met andere woorden, Miqdad was voortdurend gereed om Imam Ali desnoods met zijn zwaard aan de macht te helpen, indien Imam Ali (a) dat zou gebieden. Deze onverschrokken loyaliteit – nooit verslapte hij, niet één seconde – levert Miqdad in de sjiitische traditie de status op van misschien wel **de meest trouwe metgezel** van Imam Ali (a)[16].

Tijdens de regering van de eerste Saqifa usurpatoren behield Miqdad zijn principes. Hij sprak zich meerdere malen **openlijk uit** over Imam Ali's recht op opvolging. Zo is overgeleverd dat hij in aanwezigheid van de usurpator herinnerde aan de onderdrukte positie van de Profeet's familie, zeggend: “*Ik heb na het heengaan van de Profeet geen huis gezien dat zo onrecht werd aangedaan als dat van de Ahl al-Bayt.*”[17]. Miqdad verzette zich ook later tegen misstanden, zoals tijdens het 'kalifaat' van Uthman ibn Affan, wiens beleid hij bekritiseerde. Zijn protest tegen onrechtvaardigheid kwam onder andere tot uiting in een toespraak in de moskee van Medina tegen Uthmans praktijken[18]. Ondanks

deze meningsverschillen eindigde Miqdads leven overigens in relatieve vrede: hij overleed rond **33 AH (653 n.Chr.)** op ca. 70-jarige leeftijd, werd naar Medina gebracht voor de begrafenis, en – ironisch genoeg – leidde Uthman zelf het grafgebed voor deze grootse sahabi. Miqdad vond zijn laatste rustplaats op de begraafplaats **Al-Baqi'** te Medina[19].

De drie onverzettelijken na de Profeet (s)

In de sjiitische bronnen wordt herhaaldelijk benadrukt hoe uitzonderlijk de trouw van Miqdad was in de kritieke periode na de Profeets martelaarschap. Een overlevering van **Imam Mohammed al-Baqir (a)** stelt onomwonden: *“Na het overlijden van de Boodschapper van Allah dwaalden de mensen (van het rechte pad) af, op drie na.”* Toen hem werd gevraagd wie die drie waren, antwoordde de Imam: *“Salman, Abu Dharr en Miqdad.”*[16]. Miqdad kende geen moment van twijfel of zwakte in geloof. Sjiitische geleerden interpreteren deze overlevering zo dat Salman al-Farsi, Abu Dharr al-Ghifari en al-Miqdad ibn al-Aswad de **enige drie metgezellen** waren die vanaf het eerste uur na de Profeet **zonder concessies** de wil van de Profeet volgden inzake Imam Ali's opvolging. Zij stonden pal achter Imam Ali toen de overgrote meerderheid dat (al was het tijdelijk) niet deed.

Dit selecte groepje wordt daarom gezien als de ruggengraat van de vroege sjiitische gemeenschap. **Imam al-Sadiq (a)** benadrukte dat het *verplichting* is voor gelovigen om **liefde en respect te koesteren** voor degenen die na de Profeet niet afdwaalden van het rechte pad – en hij noemde hierbij expliciet **Salman, Abu Dharr en Miqdad**[24]. Miqdads naam prijkt zo in sjiitische bronnen consequent naast die van Salman en Abu Dharr als symbool van standvastig geloof. Over hun geloofsniveau bestaat er zelfs een uitspraak van Imam al-Sadiq dat **iman (geloof) tien graden kent**: *“Miqdad bevindt zich op de achtste graad, Abu Dharr op de negende en Salman op de tiende.”*[25]. Hoewel Salman al-Farsi vaak als de allerhoogste in rang wordt beschouwd en Abu Dharr om zijn ascese wordt geprezen, geldt Miqdad in dezelfde adem als een ware geloofsheld – **loyaal, moedig en rechtvaardig**.

Eerbewijzen en nalatenschap

Al-Miqdad ibn al-Aswad geniet binnen de sjiitische geschiedenis en literatuur grote eer. De lof die hem in talloze overleveringen wordt toegezwaaid, onderstreept zijn uitzonderlijke positie. Zo zei de Profeet Mohammed (s) eens dat *“Miqdad tot ons huis (Ahl al-Bayt) behoort. O Heer, wees vijandig tegen zijn vijanden en wees de vriend van zijn vrienden.”*[26]. Voor sjiieten betekent dit dat Miqdad gerekend mag worden tot de intimi van de Profeet en zijn onfeilbare familie. Ook wordt verteld dat de hemel zijn naam kent en ernaar “verlangt” hem te ontvangen, zoals eerder genoemd[11].

Sjiitische bronnen vermelden dat Miqdad deel zou uitmaken van de **Shurtat al-Khamis**, een elite-eenheid van metgezellen die absolute loyaliteit aan Imam Ali zwoeren[27]. Verder wordt in eschatologische tradities gesteld dat Miqdad in de eindtijd terug zal keren (raj'a)

om aan de zijde van Imam al-Mahdi (aj) te strijden voor gerechtigheid[28]. Dergelijke vermeldingen illustreren de grandioze status die deze metgezel heeft.

Voor de *gewone gelovige* is Miqdads nalatenschap echter vooral een moreel kompas. Zijn leven staat model voor **onvoorwaardelijke trouw aan de waarheid** en **dapper opkomen voor gerechtigheid**, zelfs als men in de minderheid is. Miqdad bleef Imam Ali (a) en de rechtmatige zaak van de Ahl al-Bayt (a) verdedigen zonder ooit te aarzelen of te vrezen voor persoonlijk verlies. Zoals Imam al-Sadiq (a) beschreef, bezat hij een hart van ijzer en week hij **“nog geen oogwenk”** van het rechte pad[15]. Dit maakt al-Miqdad ibn al-Aswad tot een inspirerend voorbeeld voor alle generaties moslims. Zijn verhaal – van moedige strijder in de slagvelden tot standvastige rechtschapene in politiek turbulente tijden – leert ons dat ware heldendom wordt gekenmerkt door **trouw, moed en geloof** onder de moeilijkste omstandigheden[15][16].

Conclusie

Al-Miqdad ibn al-Aswad verdient zijn titel als *batal al-abtal* – “kampioen der kampioenen” – onder de metgezellen van de heilige Profeet (s). In zijn eigen tijd was hij een van de meest vooraanstaande verdedigers van de Profeet en diens familie, en hij wordt door sjiiten herinnerd als iemand die nooit bezweek voor druk of twijfel. Zelfs toen vrijwel iedereen na de dood van de Profeet (s) van koers leek te veranderen, **bleef Miqdad rechtop staan met getrokken zwaard, zijn blik op Imam Ali (a) gericht** in afwachting van het teken om de waarheid te doen zegevieren[15]. Uiteindelijk heeft hij zijn zwaard niet mogen gebruiken, maar zijn **loyaliteit en principiële houding** hebben een onuitwisbare stempel gedrukt op de islamitische geschiedenis. Miqdads leven en keuzes vormen een rijk onderwerp van studie in de hawza (sjiitische seminaries) en een bron van inspiratie voor de gelovigen. Zijn verhaal benadrukt dat de waardigheid van een gemeenschap vaak rust op de schouders van enkelen die, net als Miqdad, bereid zijn alles te geven ter verdediging van gerechtigheid en waarheid.

﴿وَكَلَّبَهُمْ بِاسِطٍ ذِرَاعَيْهِ بِالْوَصِيدِ﴾

خَادِمُ بَابِ حَيْدَرَةٍ وَذَرَّةُ تُرَابٍ تَحْتَ الْقُبَّةِ الذَّهَبِيَّةِ فِي النَّجَفِ

Dienaar van de Poort van Haydara én een stofdeeltje onder de gouden koepel in Najaf

Bronnen: De bovenstaande reconstructie is gebaseerd op zowel klassieke islamitische kronieken als sjiitische hadith-bronnen. Belangrijke referenties zijn onder meer de encyclopedische notities uit *Bihār al-Anwār* van Allama Majlisi en overleveringen geciteerd in werken als *al-Kāfi*. Voor een samenvatting van Miqdads leven en verdiensten is geput uit moderne analyses, waaronder de WikiShia biografie[8][13] en verklaringen van imams over Miqdads unieke status[16][15]. Deze bronnen schetsen gezamenlijk het beeld van al-Miqdad ibn al-Aswad als een **heroïsche, standvastige metgezel** die een blijvende plaats heeft verworven in de harten van de mensen van het Huis (Ahl al-Bayt) vrede zij met hen allen.

[1] [2] [3] [4] [5] [8] [9] [10] [11] [12] [13] [14] [16] [17] [18] [19] [24] [25] [26] [27] [28] Miqdad b. Amr - wikishia

https://en.wikishia.net/view/Miqdad_b._Amr

[6] [7] Miqdad ibn Aswad - Wikipedia

https://en.wikipedia.org/wiki/Miqdad_ibn_Aswad

[15] مكتبة أهل البيت عليهم السلام

https://ablibrary.net/book_content/10500/37